

ki razvajeno je, začne
opominjati, kričati,
pa vi pridete: Hm, ljud naš
kri skazeno je podedval —
vse zaman je. Bedno, bedno...
(Str. 239.)
Ljudstvo podlo brez načel je...
(Str. 235.)

Tako brezvestno se igra buržoazija z usodo
ljudstva... Priznati moramo tem „rebelantom“,
da so močni v kritiki. A kritizirati ni težko.
Kako pa misli Machar to družbo ozdraviti?
Kako novo kulturo pa hoče on uvesti v družbo,
da pridejo boljši časi? Edini pametni človek
v Macharjevi pesmi je jetični socialist, kateri
tolazi Magdaleno tako:

Za let 20 bo drugače...
Za let 20 bi vi bila
tukaj srečna... za let 20
bi i jaz nerad umiral...
Dnes oba obsojena sva,
izgubljena... (Str. 173.)

Čas je torej natančno določen: Čez dvajset
let že bo prišel oni rajski čas, ko bo konec
te ničvredne družbe in bo nastopil novi rod.
Mi smo seveda radovedni, kako se bo ta stvar
izvršila, in kaka bo ta prihodnja kultura občne
sreče. A na to vprašanje naš sicer tako gosto-
besedni pesnik popolnoma molči... Edino to
vidimo iz njegove pesmi, da on v krščanstvo
nima nobenega zaupanja. A ne zato, ker bi
bil on morda izprevidel po natančnem pre-

iskovanju, da krščanstvo nima socialno-refor-
matorične moči. Ne, ampak zato, ker se nam
kaže Machar kot ignorant na tem polju. On
privede namreč Magdaleno tudi v cerkev,
da bi pokazal, da tudi cerkev padle grešnice
ne more dvigniti. In tu se vidi, da Machar o
krščanstvu prav nič ne ve ali pa noče vedeti.
Naštejmo enkrat vse, kar ve Machar o cerkvi!
On ve, da so v cerkvi stare klopi, ki se leske-
tajo v temni, rdečerjavi bliščobi. On ve, da
je na oltarju slika, še več: tudi pobarvani svet-
niki so na oltarju, in pri maši se orglja in
gode, in Führer je mašo zložil (str. 211.), du-
hovnik pa moli latinsko, „kot obrt bi izvrševal“
(str. 258). Še kaj? Ne, to je vse, kar ve Machar
o krščanstvu v tej pesmi!

Pesnik šteje tudi cerkev med „buržoazijo“;
zdi se mu zastaran obrt, ki bo moral tudi
izginiti „čez dvajset let“. Vtisk, ki ga naredi
ta pesem na bravca, je obupen, kakor vzklik
umirajočega socialista:

Buržo nič ne odpušča,
ne pozabi nič. Oh, rad bi
vendar še doživel dobro,
ko se gnili svet njegov in
vredbe njega vse lažnive
in prevara, glupstvo, zloba,
ko se to na kosce zgrudi! (Str. 172.)

Take so ideje v tem prvem zvezku „Ljud-
ske knjižnice“. Prevod gosp. Dermote je sem-
tertje precej trd, poln tujk, katerih sploh mrgoli



OGLEJ.

PO FOTOGRAFIJI.